

Asia C-72/24 [Keladis I]ⁱ**Unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 98 artiklan 1 kohdan mukainen
ennakkoratkaisupyynnön tiivistelmä****Jättämispäivä:**

30.1.2024

Ennakkoratkaisupyynnön esittänyt tuomioistuin:

Dioikitiko Protodikeio Thessalonikis (Kreikka)

Ennakkoratkaisupyynnön esittämistä koskevan päätöksen tekemispäivä:

30. marraskuuta 2023

Valittaja:

HF

Vastapuoli:

Anexartiti Archi Dimosion Esodon

Pääasian kohde

Valitus, jossa vaaditaan kumoamaan tileihin kirjaamista koskevat päätökset, joilla valittaja todettiin osalliseksi salakuljetusrikoksiin, määrättiin tälle moninkertaisia maksuja näiden rikosten johdosta, todettiin tämän olevan yhteisvastuussa kaikkien edellä mainittujen maksujen kokonaismäärän suorittamisesta ja veloitettiin tämä yhteisvastuussa muiden osallisten kanssa suorittamaan kunkin tuonti-ilmoituksen osalta kierretyn arvonlisäveron määrä.

Ennakkoratkaisupyynnön kohde ja oikeudellinen perusta

Ennakkoratkaisupyyntö – Tullitariffit – Arvonlisävero – Tullausarvo – Aliarvotus – Arvonlisäveron peruste – Kauppa-arvo – Määrittäminen – Kauppa-arvon määrittämismenetelmä – Veronmaksuvelvollinen tuonnin arvonlisäveron osalta

ⁱ Tämän asian nimi on kuvitteellinen nimi. Se ei vastaa oikeudenkäynnin minkään asianosaisen todellista nimeä.

Ennakkoratkaisukysymykset

1) Täyttävätkö tilastolliset arvot, joihin viitataan ”kynnyshintoina”/”kohtuullisina hintoina” (threshold values/fair prices), jotka perustuvat Eurostatin COMEXT-tilastotietokantaan, jotka johdetaan OLAFin tietojärjestelmästä (Anti-Fraud Information System AFIS), jonka sovellus automatisoitu seurantaväline (Automated Monitoring Tool AMT) on, ja jotka ovat kansallisten tulliviranomaisten käytettävissä niiden oman sähköisen järjestelmän kautta, 9.6.2022 annetussa tuomiossa FAWKES Kft. (C-187/21) asetetun kaikkia talouden toimijoita velvoittavan tietojen saatavuutta koskevan edellytyksen? Ovatko nämä tiedot puhtaasti aggregoituja, kuten kyseisenä ajankohtana voimassa olleissa kolmansien maiden kanssa käytävää ulkomaankauppaa koskevista yhteisön tilastoista annetuissa asetuksissa N:o 471/2009 ja N:o 113/2010 määritellään?

2) Voivatko kansalliset tulliviranomaiset käyttää jälkitarkastuksessa, jonka yhteydessä maahantuotuja tavaroita ei voida fyysisesti tarkastaa, näitä COMEXT-tietokannan tilastollisia arvoja – olettaen, että ne ovat yleisesti saatavilla eivätkä ne sisällä puhtaasti aggregoituja tietoja – ainoastaan perustellakseen aiheellisiksi katsomiaan epäilyjä siitä, vastaako tulli-ilmoituksissa ilmoitettu arvo kauppaa eli kyseisistä tavaroista tosiasiallisesti maksettua tai maksettavaa määrää, vai myös määrittääkseen tällä perusteella niiden tullausarvon soveltamalla yhteisön tullikoodeksin (asetus N:o 2913/92) 30 artiklan 2 kohdan c alakohdassa [ja vastaavasti unionin tullikoodeksin (asetus N:o 952/2013) 7[4] artiklan 2 kohdan c alakohdassa] säädettyä vaihtoehtoista menetelmää soveltaa josta käytetään nimitystä deduktiivinen menetelmä], vai tarvittaessa jotakin muuta vaihtoehtoista menetelmää? Onko tähän kysymykseen annettavan vastauksen kannalta merkitystä sillä, että ei voida osoittaa, onko kyse asetuksen (ETY) N:o 2454/93 (täytäntöönpanoasetus) 152 artiklan 1 kohdan mukaisesti samanlaisista tai samankaltaisista tavaroista samanaikaisissa liiketoimissa?

3) Onko näiden tilastoarvojen käyttäminen tiettyjen maahantuotujen tavaroiden tullausarvon määrittämisessä vähimmäishintojen soveltamista vastaavasti joka tapauksessa niiden sitoumusten mukaista, jotka perustuvat Maailman kauppajärjestön (WTO) kansainväliseen sopimukseen tullausarvon määrittämisestä, toisin sanoen tullitariffeja ja kauppaa koskevan vuoden 1994 yleissopimuksen VII artiklan soveltamisesta tehtyyn sopimukseen, jonka sopimuspuolena Euroopan unioni on, koska kyseisessä sopimuksessa nimenomaisesti kielletään vähimmäishintojen käyttö?

4) Edelliseen kysymykseen liittyen onko tullitariffeja ja kauppaa koskevan yleissopimuksen 1994 VII artiklan soveltamisesta tehdyn kansainvälisen sopimuksen yleisiä periaatteita ja määräyksiä koskeva varaus, josta säädetään yhteisön tullikoodeksin (asetus N:o 2913/1992) 31 artiklan 1 kohdassa ja joka koskee sovellettuun tullausarvoon perustuvaa menetelmää ja vastaavasti vähimmäisarvojen soveltamatta jättämistä, josta säädetään saman artiklan 2 kohdassa [ja joka ei sisälly unionin tullikoodeksin (asetus N:o 952/2013) 74

artiklan 3 kohdan vastaavaan säännökseen] voimassa ainoastaan silloin, kun tätä menetelmää käytetään vai koskeeko se kaikkia vaihtoehtoisia tullausarvon määrittämenetelmiä?

5) Kun todetaan, että maahantuonnin yhteydessä on sovellettu yhteisön tullikoodeksin (asetus N:o 2913/92) 81 artiklassa [josta on tullut unionin tullikoodeksin (asetus N:o 952/2013) 177 artikla] tarkoitettua tariffialanimikkeiden yksinkertaistamismenettelyä, voidaanko yhteisön tullikoodeksin (asetus N:o 2913/92) 30 artiklan 2 kohdan c alakohdassa [ja vastaavasti unionin tullikoodeksin (asetus N:o 952/2013) 70 artiklan 2 kohdan c alakohdassa] säädettyä vaihtoehtoista menetelmää soveltaa riippumatta samassa ilmoituksessa samalla Taric-koodilla ilmoitettujen tavaroiden eroavuudesta ja niiden tavaroiden kuvitteellisesta arvosta, jotka eivät kuulu kyseiseen tariffialanimikkeeseen?

6) Ovatko edellisistä kysymyksistä riippumatta Kreikan lainsäädännössä kumotut tuonnin arvonlisäveron osalta veronmaksuvelvollisten määrittämistä koskevat säännökset unionin oikeuden vaatimusten mukaisesti riittävän täsmällisiä siltä osin kuin niissä määritellään maksuvelvolliseksi ”henkilö, jota pidetään tuontitavaroiden omistajana”?

Asian kannalta merkitykselliset unionin oikeuden säännökset ja määräykset ja unionin tuomioistuimen oikeuskäytäntö

Harmonisoitua tavarankuvaus- ja -koodausjärjestelmää koskevan kansainvälisen yleissopimuksen ja siihen liittyvän muutospöytäkirjan hyväksymisestä 7.4.1987 tehty neuvoston päätös N:o 87/369/ETY (EYVL 1987, L 198, s. 1)

Tariffi- ja tilastonimikkeistöstä ja yhteisestä tullitariffista 23.7.1987 annettu neuvoston asetus (ETY) N:o 2658/87 (EYVL 1987, L 256, s. 1): 3 artiklan 1 kohta, liite I

Yhteisön tullikoodeksista 12.10.1992 annettu neuvoston asetus (ETY) N:o 2913/92 (EYVL 1992, L 302, s. 1): johdanto-osan 6 perustelukappale, 4 artiklan 10 alakohta, 29 artiklan 1 kohta, 30, 31, 59, 62, 63, 68, 74, 78, 79, 81, 201 ja 213 artikla, 220 artiklan 2 kohta, 221 artiklan 3 ja 4 kohta (jäljempänä yhteisön tullikoodeksi)

Tietyistä yhteisön tullikoodeksista annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2913/92 soveltamista koskevista säännöksistä 2.7.1993 annettu komission asetus (ETY) N:o 2454/93 (EYVL 1993, L 253, s. 1): 19 artiklan 1 kohta, 142 artiklan 1 kohta, 150–152 artikla ja 181 a artikla

Uruguay'n kierroksen monenvälisissä kauppaneuvotteluissa (1986–1994) laadittujen sopimusten tekemisestä Euroopan yhteisön puolesta 22.12.1994 tehty neuvoston päätös 94/800/EY (EYVL 1994, L 336, s. 1), siltä osin kuin on kyse sen toimivaltaan kuuluvista asioista, jonka mukaisesti Euroopan yhteisö teki myös

”sopimuksen tullitariffeja ja kauppaa koskevan yleissopimuksen 1994 VII artiklan täytäntöönpanosta” (EYVL 1994, L 336, s. 119)

Jäsenvaltioiden hallintoviranomaisten keskinäisestä avunannosta sekä jäsenvaltioiden hallintoviranomaisten ja komission yhteistyöstä tulli- ja maatalousasioita koskevan lainsäädännön moitteettoman soveltamisen varmistamiseksi 13.3.1997 annettu neuvoston asetus (EY) N:o 515/97 (EYVL 1997, L 82, s. 1): 23 ja 24 artikla

Yhteisestä arvonlisäverojärjestelmästä 28.11.2006 annettu neuvoston direktiivi 2006/112/EY (EUVL 2006, L 347, s. 1): johdanto-osan 43 ja 44 perustelukappale, 2 artiklan 1 kohta sekä 30, 70, 85, 201 ja 211 artikla

Kolmansien maiden kanssa käytävää ulkomaankauppaa koskevista yhteisön tilastoista ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1172/95 kumoamisesta 6.5.2009 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 471/2009 (EUVL 2009, L 152, s. 23): 3 artiklan 1 kohta, 4 artiklan 1 kohta, 5 artiklan 1 kohta, 6 ja 8 artikla

Kolmansien maiden kanssa käytävää ulkomaankauppaa koskevista yhteisön tilastoista annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 471/2009 täytäntöönpanosta siltä osin kuin on kyse kaupan kattavuudesta, tietojen määrittämisestä, kauppatilastojen laatimisesta yritysten ominaisuustietojen ja laskutusvaluutan mukaan jaoteltuina sekä tietyistä tavaroista ja tietyistä tavaroiden liikkeistä 9.2.2010 annettu komission asetus (EU) N:o 113/2010 (EUVL 2010, L 37, s. 1): 4 artiklan 1 ja 2 kohta

Unionin tullikoodeksista 9.10.2013 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 952/2013 (uudelleenlaadittu) (EUVL 2013, L 269, s. 1): 71, 72, 74 ja 177 artikla (jäljempänä unionin tullikoodeksi)

Unionin tullikoodeksista annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 952/2013 tiettyjen säännösten täytäntöönpanoa koskevista yksityiskohtaisista säännöistä 24.11.2015 annettu komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2015/2447 (EUVL 2015, L 343, s. 558): 222 artikla

Unionin tuomioistuimen tuomio 28.2.2008, Carboni e derivati Srl (C-263/06, EU:C:2008:128), tuomio 29.7.2010, Pakora Pluss SIA (C-248/09, EU:C:2010:457), tuomio 12.12.2013, Christodoulou ym. (C-116/12, EU:C:2013:825), tuomio 16.6.2016, EURO 2004. Hungary Kft. (C-291/15, EU:C:2016:455), tuomio 9.3.2017, GE Healthcare (C-173/15, EU:C:2017:195), tuomio 9.11.2017, LS Customs Services (C-46/16, EU:C:2017:839), tuomio 20.12.2017, Hamamatsu Photonics Deutschland GmbH (C-529/16, EU:C:2017:984), tuomio 20.6.2019, Oribalt Rīga SIA (C-1/18, EU:C:2019:519), tuomio 10.7.2019, Federal Express Corporation Deutsche Niederlassung (C-26/18, EU:C:2019:579), tuomio 19.12.2019, Amoena Ltd. (C-677/18, EU:C:2019:1142), tuomio 18.6.2020, Hydro Energo (C-340/19, EU:C:2020:488), tuomio 9.7.2020, Direktor na Teritorialna direktsiya Yugozapadna Agentsiya

”Mitnitsi” (C-76/19, EU:C:2020:543), tuomio 19.11.2020, 5th AVENUE Products Trading GmbH (C-775/19, EU:C:2020:948), tuomio 3.3.2021, Hauptzollamt Münster (arvonlisäveron syntymispaikka) (C-7/20, EU:C:2021:161), tuomio 22.4.2021, ”Lifosa” UAB (C- 75/20, EU:C:2021:320), tuomio 8.3.2022, komissio v. Yhdistynyt kuningaskunta (aliarvostuspetosten torjunta) (C-213/19, EU:C:2022:167), tuomio 12.5.2022, U.I. Srl (välillinen tulliedustaja) (C-714/20, EU:C:2022:374), tuomio 9.6.2022, ”Baltic Master” UAB (C-599/20, EU:C:2022:457) ja tuomio 9.6.2022, FAWKES Kft.(C-187/21, EU:C:2022:458).

Asian kannalta merkitykselliset kansallisen oikeuden säännökset

Laki 2859/2000, Seuraamus arvonlisäverosta (Nomos 2859/2000, Kyrosi Kodika Forou Prostithemenis Axias, FEK A’ 248/7.11.2000):

1 §, 2 §:n 1 momentti, 20 §:n 1 momentti

35 §:n 3 momentti: ”Tavaroiden maahantuonnista kannettavan veron suhteen veronmaksuvelvollinen on henkilö, jota pidetään tuontitavaroiden omistajana tullilainsäädännön säännösten mukaisesti.”

Laki 2960/2001, kansallinen tullikoodeksi (Nomos 2960/2001, Ethnikos teloniakos kodikas, FEK A’ 265/22.11.2001):

1 §:n 1 momentti, 28 §:n 1 ja 2 momentti

29 §:n 6 momentti: ”Tullivelallinen on tavaranhaltija, henkilö, jonka nimissä valmiste- ja muita veroja koskeva ilmoitus annetaan, sekä muu henkilö, jonka kannettavaksi tullivelka on syntynyt tullisäännösten mukaisesti – –”.

31 §, 33 §:n 1 momentti, 142 §

150 §: ”1. Tämän lain 142 §:n 2 momentin säännösten mukaisesti millään tavoin osallisena tullipetoksessa oleville henkilöille määrätään sen mukaan, missä määrin kukin osallisista on siihen osallistunut, tämän lain 152 §:n, 155 §:n ja sitä seuraavien pykälien säännösten mukaisesti, erityisesti ja yhteisvastuullisesti kullekin heistä, vähintään kolminkertainen ja enintään viisinkertainen maksu kyseisiin tavarihin sovellettavien tullien ja verojen määrään nähden, yhteisesti kaikille osallisille ja riippumatta siitä, onko heitä vastaan nostettu rikosoikeudellinen syyte. Tätä varten tullit ja verot lasketaan yhteisön tullikoodeksin säännösten ja tullivelan syntymistä koskevien kansallisten säännösten mukaisesti. Jos kyseessä on – – alihinnoittelu, edellä mainitun kertoimen määräämisen perusteena on tulliselvityshetkellä saadusta arvosta johtuvien tullien ja verojen sekä senhetkisen kauppahinnan välinen erotus. Jos salakuljetettuja tavaroita vastaavien tullitariffien ja muiden verojen määrä kolmella kerrottuna on pienempi kuin tuhat viisisataa (1 500) euroa, sakkona määrätään valmisteveron alaisten tavaroiden osalta tämä määrä ja muiden tavaroiden osalta puolet tästä määrästä – –. Tullitariffit, verot ja muut maksut,

joita ei ole maksettu siitä huolimatta, että tullivelka on syntynyt laillisesti, voidaan kirjata tileihin erillisellä perustellulla päätöksellä. [– –] 5. Päätös tileihin kirjaamisesta tehdään riippumatta mahdollisesta rinnakkaisesta oikeudellisesta syytteenpanosta ja annettavasta rikostuomiosta.”

155 §

Lyhyt kuvaus tosiseikoista ja menettelystä

- 1 Valittaja omistaa vaatekauppaa harjoittavan yrityksen ja on hankkinut liiketoimintansa puitteissa vaatteita, jotka vaatteiden maahantuoja on tuonut Turkista.
- 2 Kyseinen vaatteiden maahantuoja oli vuonna 2014 perustanut vaatteiden tukkuliikkeen Thessalonikiin. Yritys oli vuoden 2016 loppuun mennessä tehnyt satoja tuonti-ilmoituksia, joissa ilmoitettu tavaroiden arvo oli noin 6 000 000 euroa. Vuonna 2016 tulliviranomaiset tarkastivat yrityksen tuontitavaroiden alihinnoittelua koskevan valituksen johdosta.
- 3 Tarkastuksessa havaittiin sääntöjenvastaisuuksia yrityksen toiminnassa ja tuonnissa. Ilmeni myös, että oletettu maahantuoja oli toisen vaatteiden jälleenmyyjän palveluksessa. Lisäksi fyysisen tarkastuksen kohteena olleet tavarat vastasivat määrällisesti kussakin tuonti-ilmoituksessa ilmoitettuja tavaroita, mutta niiden laatu, materiaali, koot ja suunnittelu sekä arvo vaihtelivat, mitä ei ollut mainittu tuonti-ilmoituksiin liitetyissä tuontilaskuissa, ja tarkastajien mukaan ilmoitetut arvot olivat selvästi todellisia alhaisempia.
- 4 Tulliviranomainen totesi tarkastuksen päätteeksi, että yritys kuului maahantuoijalle ainoastaan nimellisesti, ja tosiasiallinen yrittäjä oli edellä mainittu vaatteiden jälleenmyyjä. Tarkastusviranomaisten mukaan salakuljetusjärjestelmä toimi seuraavasti: Yrittäjät, jotka halusivat tuoda vaatteita Turkista, matkustivat ensin Turkkiin ja loivat yhteydet tavarantoimittajiin, joille he maksoivat käteisellä. Sopimuksessa määrättiin, että myyjä ei vie tavaroita suoraan, vaan ne toimitetaan kuljetusyhtiölle, joka huolehtii kuljetuksesta Kreikkaan. Tavarat oli pakattu tavalla, joka johti Kreikan tulliviranomaisia harhaan niiden laadun ja arvon suhteen. Tavaroiden tulliselvitystä varten eräs toinen turkkilainen yritys laati arvoltaan virheellisen laskun (alihinnoittelu), joka sisälsi kaikki tavarat ja jossa ostajaksi merkittiin yritys. Laskuun tavarat kirjattiin yleisluontoisesti, ja ilmoitetut arvot olivat alhaisempia kuin kreikkalaisten yrittäjien turkkilaisille tavarantoimittajille todellisuudessa maksamat arvot.
- 5 Tulliselvityksen jälkeen toinen kuljetusyhtiö kuljetti tuotteet todellisille ostajille eri puolille Kreikkaa. Lopulliset vastaanottajat maksoivat korvauksen Turkista tulevasta kuljetuksesta käteisellä ja ilman veroasiakirjoja, ja yrityksen laatimaa laskua vastaava arvonlisävero maksettiin samoin käteisenä. Maan sisäisiin myyntilaskuihin merkityt arvot olivat hieman korkeammat kuin tuonnin yhteydessä ilmoitetut arvot, kun taas niissä ilmoitetut määrät olivat suurimmaksi

osaksi virheellisiä, koska useimmat vastaanottajat halusivat, että niiden todellisuudessa vastaanottamaa määrää ei merkittäisi laskuihin.

- 6 Toimivaltainen Thessalonikin tulliviranomainen vahvisti yrityksen lähes koko tuonnin osalta vältettyjen tullien ja muiden maksujen kokonaismääräksi 6 211 300,19 euroa.
- 7 Valittajan osalta todettiin erityisesti, että hän oli syyllistynyt vuonna 2014 siihen, että hän oli tilannut, ostanut, tuonut maahan ja vastaanottanut yhdessä maahantuojan yrityksen muiden keskeisten kumppaneiden kanssa yhdeksän ilmoituksen perusteella maahantuotuja alihinnoiteltuja tuotteita, joihin oli liitetty laskuja, jotka eivät vastanneet tavaroiden arvoa. Valittaja myönsi liiketoimet maahantuojan yrityksen kanssa mutta kiisti alihinnoittelun ja tavan, jolla tavaroiden tullausarvo oli laskettu.
- 8 Tulliviranomainen katsoi kuitenkin, että kaikki edellä mainittuun salakuljetukseen osallistuneet osapuolet ja valittaja tavaroiden lopullisena vastaanottajana ja ostajana syyllistyivät yhteistuumin salakuljetusrikokseen, joka muodostui tavaroiden maahantuonnin yhteydessä tapahtuneesta alihinnoittelusta ja näiden kulutukseen luovutettujen tavaroiden hallussapidosta.
- 9 Tämän jälkeen asiassa hyväksyttiin valittajan riitauttamat tileihin kirjaamista koskevat päätökset, joissa kussakin todettiin, että valittaja ilmoituksissa mainittujen tavaroiden lopullisena vastaanottajana ja tosiasiallisena maahantuojana sekä yrityksen toimintaan osallistuneet henkilöt olivat syyllistyneet salakuljetusrikokseen. Heidän katsottiin toimineen yhteistuumin petostarkoituksessa estääkseen Kreikan valtiota perimästä ulkomailta tuoduista tavaroista kannettavat verot ja välttääkseen näin vastaavan arvonlisäveron maksamisen ja saadakseen siten vastaavaa välitöntä rahallista etua.
- 10 Tällä perusteella kussakin ilmoituksessa mainittujen maahantuotujen tavaroiden arvo määritettiin uudelleen ja laskettiin kierretty arvonlisävero maahantuojaa ja ilmoitusta kohden. Kaikki osalliset määrättiin yhteisvastuullisesti maksamaan kierretty arvonlisävero ja seuraamuksena kolme kertaa kierretyn arvonlisäveron määrä.
- 11 Lisäksi on huomattava, että kanteen nostamisen jälkeen valittaja vapautettiin salakuljetusrikossyytteestä vuonna 2021 annetulla lainvoimaisella tuomiolla.

Pääasian asianosaisten keskeiset perustelut

- 12 Valittaja kiistää osallistuneensa millään tavoin väitettyyn salakuljetukseen ja väittää, ettei alihinnoittelua ole tapahtunut, kun taas vastapuoli vaatii valittajan väitteiden hylkäämistä perusteettomina ja toteen näyttämättöminä.
- 13 Lisäksi valittaja väittää, että hänen saamansa salakuljetusrikossyytteestä vapauttava lainvoimainen tuomio sitoo ennakkoratkaisupyynnön esittänyttä

tuomioistuinta. Vastapuoli sitä vastoin väittää, että lainvoimaisen vapauttavan tuomion sitova vaikutus ennakkoratkaisua pyytäneeseen tuomioistuimeen rajoittuu salakuljetukseen ja sen yhteydessä kannettuihin moninkertaisiin veroihin eikä ole voimassa siltä osin kuin on kyse riidanalaisissa ilmoituksissa tarkoitetuista tavaroista tileihin kirjattavasta vastaavasta arvonlisäverosta.

- 14 Lisäksi valittaja väittää, että tulliviranomainen on jälkikäteen virheellisesti määrittänyt riidanalaisten tavaroiden tullausarvon. Koska kussakin ilmoituksessa mainitut tavarat olivat erilaisia (eri Taric-koodit), valittaja väittää, että tulliviranomainen otti lainvastaisesti huomioon niiden tavaroiden arvon, joilla oli korkeamman tuontitullin alaisen tariffialanimikkeen Taric-koodi, sellaisena kuin maahantuojalla oli sen ilmoittanut tariffialanimikkeitä yksinkertaistaessaan. Valittaja väittää, että yksinkertaistamismenettelyä on noudatettu vain harvoissa tapauksissa.
- 15 Lisäksi valittajan mukaan tulliviranomainen väittää virheellisesti ottaneensa huomioon niiden tuotteiden hinnan, joita oli ilmoitettu eniten, tai hinnat, joilla kyseisiä tuotteita myytiin samana ajanjaksona. Valittajan mukaan oli kuitenkin niin, että huomioon otettiin sellaisten tuotteiden arvo, jotka eivät liittyneet riidanalaisten ilmoitusten perusteella maahantuotuihin tuotteisiin ja joita hän itse ei edes myynyt.
- 16 Lisäksi valittaja väittää, että ”kohtuullisiin hintoihin”/”kynnyshintoihin” (fair prices/threshold values) perustuva menetelmä, jonka pohjana ovat sähköisestä tietokannasta ja yhteisön AFIS- ja AMT-järjestelmistä poimitut tiedot, ei kuulu mihinkään unionin tullikoodeksissa rajoittaviksi säädetyistä tullausarvon laskentamenetelmistä ja on mielivaltaisen, eikä sitä näin ollen ole käytetty laillisesti. Edellä mainittuja hintoja voidaan käyttää ainoastaan ilmoitetun arvon riitauttamisen perusteena eikä tullausarvon määrittämisessä.
- 17 Valittajan väitteiden mukaan riidanalaisten ilmoitusten antamisajankohtana (2014) ei edes sovellettu käytettyjä ”kohtuullisia hintoja”. Vaikka näiden hintojen käyttämistä tullausarvon määrittämisessä pidettäisiinkin lainmukaisena, tässä tapauksessa korkeimman tuontitullin alaiseen tariffialanimikkeeseen kuuluvien tuotteiden hintoja on lainvastaisesti käytetty kaikkien riidanalaisten ilmoitusten perusteella tuotujen tuotteiden osalta. Lisäksi tämä olisi johtanut saman tuotteen hinnan huomattaviin vaihteluihin eri tulli-ilmoitusten välillä.
- 18 Valittajan mukaan tästä seuraa, että tullausarvoa ei käsiteltävänä olevassa asiassa ole määritetty lainmukaisesti Taric-koodien perusteella, ja myös, että kauppa-arvoon perustuvan menetelmän ja muiden vaihtoehtoisten menetelmien käyttämättä jättäminen ei missään tapauksessa ole ollut erityisesti perusteltua, ei myöskään tuontitavaroiden tullausarvon laskentamenetelmä.
- 19 Vastapuolen mukaan tariffialanimikkeiden yksinkertaistamismenettelyä sovellettiin yleisesti kaikkiin riidanalaisiin ilmoituksiin. Lisäksi se väittää, että tullausarvoa ei määritetty mielivaltaisesti, vaan se perustui yksikköhintamenetelmään, jossa sovellettiin hinnan alarajaa, joka oli 50 prosenttia

AMT-tietojärjestelmästä AFIS MAB -alustan välityksellä saadusta kohtuullisesta hinnasta tavarakiloa kohti (eikä kappaletta kohti).

- 20 Vastapuoli väittää lisäksi, että tariffialanimikkeiden yhdenmukaistamismenettelyn soveltaminen ei estä käyttämästä muuta menetelmää tullausarvon määrittämiseksi. Syy siihen, miksi tätä menetelmää on sovellettu, on se, että käsiteltävässä asiassa ei olisi voitu soveltaa samanlaisten tai samankaltaisten tavaroiden kauppavomenetelmää yhtäältä siksi, että tuotteet oli asianomaisissa laskuissa kuvattu puutteellisesti, ja toisaalta siksi, että tavaroita ei voitu tarkastaa fyysisesti, koska niitä ei ollut saatu takavarikoitua. Ja vaikka sitä voitaisiinkin soveltaa, se johtaisi korkeamman arvon määrittämiseen. Vastapuolen mukaan saman tuotteen hinnassa eri ilmoitusten välillä esiintyvien suurten erojen syynä on yhtäältä se, että tullausarvo on laskettu kappale- eikä kilogrammakohdaisesti, kuten kynnyshinnoissa, ja toisaalta tariffialanimike, johon ne on ryhmitelty pitäen niitä yhtenä ja samana tuotteena.

Ennakkoratkaisupyynnön perusteet

- 21 Ennakkoratkaisupyynnön esittänyt tuomioistuin katsoo aluksi, että vaikka edellä mainittu vapauttava tuomio ei sido sitä siltä osin kuin kyse on kierretyn tuonnin arvonlisäveron kirjaamisesta tileihin valittajan osalta, sen on syyttömyysolettaman mukaisesti otettava tuomio huomioon niiden esitettyjen kanneperusteiden osalta, joiden nojalla valittaja on kiistänyt tietävänsä, että kyseessä on maahantuotujen tavaroiden alihinnoittelu.
- 22 Ennakkoratkaisupyynnön esittänyt tuomioistuin katsoo lisäksi, että sen määrittämisen, ovatko tulliviranomaiset näyttäneet toteen alihinnoittelun lainmukaisuuden tai lainvastaisuuden, on loogisesti edelletävä arviointia siitä, tiesikö valittaja alihinnoittelusta vai ei. Tämä johtuu siitä, että kyse on väitetyn rikoksen tunnusmerkistöön liittyvästä asiasta, joka koskee sitä, oliko tosiasiallisesti sovittu ja maksettu hinta, josta tullit ja muut verot lasketaan, tässä tapauksessa ilmoitettua korkeampi ja korkeampi kuin tulliselvityksen yhteydessä esitettyihin laskuihin merkitty hinta. Ennakkoratkaisupyynnön esittänyt tuomioistuin keskittyy siis tutkimaan, onko kanneperuste, jonka mukaan tulliviranomainen on määrittänyt tullausarvon virheellisesti, perusteltu.
- 23 Ennakkoratkaisupyynnön esittänyt tuomioistuin toteaa tullausarvon määrittämismenetelmää koskevien unionin tullilainsäädännön säännösten ja maahantuotujen tavaroiden tullausarvon laskemista koskevan unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön perusteella, että kun on kyse mahdollisuudesta käyttää ”tilastollisia arvoja” ja yhteisön tullikoodeksin (ja sittemmin unionin tullikoodeksin) asiaa koskevien säännösten sisällyttämisestä laajempaan kansainvälisten oikeussääntöjen ja unionin vastaavien velvoitteiden kehukseen, että tilastollisten arvojen käyttäminen kohtuullisten hintojen (fair prices) ja kynnyshintojen (threshold values) määrittämisessä ei ole uutta. Käytön tarkoituksena on auttaa toimivaltaisia kansallisia tulliviranomaisia yhtäältä

havaitsemaan alihinnoittelun kautta tehtäviä petoksia ja tuontitullien ja -verojen kiertämistä ja toisaalta määrittämään maahantuotujen tavaroiden tullausarvo.

- 24 Kansallisten tilastotietokantojen lisäksi on olemassa vastaavia eurooppalaisia tietokantoja, kuten asetuksessa N:o 515/97 säädetty tullitietojärjestelmä ja (Eurostatin hallinnoima) COMEXT, jonka tiedot syötetään OLAFin sähköiseen petostentorjunnan tietojärjestelmään (Anti-Fraud Information System AFIS), jonka sovellus automatisoitu seurantaväline (Automated Monitoring Tool AMT) on.
- 25 Kansallisilla tulliviranomaisilla on pääsy näihin tietoihin omien tietojärjestelmiensä kautta, mutta tämä ei kuitenkaan tarkoita, että sama koskisi kaikkia talouden toimijoita. Tilastotietokannat, joista säädetään asetuksilla N:o 471/2009, N:o 1172/95 ja N:o 113/2010, sisältävät myös lähtökohtaisesti aggregoituja tietoja, joissa ei huomioida tuotteiden erityispiirteitä tai myynnin kaupallista tasoa, vaikka tilastollisen arvon määrittämiseen liittyikin nimenomainen varaus tullitariffeja ja kauppaa koskevan yleissopimuksen VII artiklan soveltamisesta tehdyssä sopimuksessa (WTO:n sopimus tullausarvon määrittämisestä) vahvistettujen yleisten periaatteiden soveltamiseksi mielivaltaisten ja kuvitteellisten arvojen sijasta.
- 26 Edellä esitetyn perusteella tulliviranomaiset voivat ennakkoratkaisupyyntönsä esittäneen tuomioistuimen mukaan epäilemättä käyttää ”kohtuullisten hintojen” muodossa olevia ”tilastollisia arvoja” osoittaakseen perusteltuja epäilyjä ilmoitetun kauppaa arvon todenperäisyydestä yhdessä muiden tullitarkastuselinten suorittamien tarkastusten kanssa. Tässä tapauksessa on jopa todettava, että Euroopan unioni voi käyttää näitä ”tilastollisia arvoja” määrittääkseen niiden jäsenvaltioiden omien varojen alijäämän, jotka eivät tee tehokkaita petostentorjuntatarkastuksia (tuomio 8.3.2022, komissio v. Yhdistynyt kuningaskunta, C-213/19, ECLI:EU:C:2022:167).
- 27 Koska myös edellä mainitussa unionin tuomioistuimen tuomiossa (ks. esim. 412 kohta) viitataan jäsenvaltioiden yksinomaiseen toimivaltaan määrittää tullausarvo tullitariffien laskentaperusteeksi yhteisön tullikoodeksissa (ja sittemmin unionin tullikoodeksissa) säädettyjen vaihtoehtoisesti sovellettavien menetelmien mukaisesti ja siihen, että käytettävissä oleva riskikriteeri ei ole sitova, ennakkoratkaisupyyntönsä esittäneen tuomioistuimen on perusteltua epäillä, voidaanko näitä tilastollisia keskiarvoja (kynnyshinnat) käyttää sellaisenaan tavaroiden tullausarvon määrittämiseen.
- 28 Lisäksi on myös syytä epäillä, voidaanko näitä arvoja käyttää yhteisön tullikoodeksin 30 artiklan 2 kohdan c alakohdassa säädetyn vaihtoehtoisen menetelmän yhteydessä, jota Kreikan tulliviranomaisten käytännön mukaan on esillä olevassa asiassa sovellettu siitä huolimatta, että myös siinä puhutaan ”samanlaisista” ja ”samankaltaisista” tavaroista. Ei myöskään vaikuta siltä, että ajallinen kehys, johon mainitut arvot liittyvät, sijoittuisi asetuksen N:o 2454/93 152 artiklan 1 kohdan b alakohdassa määriteltyihin rajoihin.

- 29 Ennakkoratkaisupyynnön esittäneen tuomioistuimen epäilyksiä voimistaa se, että näiden arvojen yksinomainen käyttö merkitsee olennaisesti sitä, että tullausarvo määritetään sellaisten vähimmäishintojen perusteella, jotka määritelmänsä mukaan ovat kuvitteellisia, mikä on ristiriidassa kansainvälisessä kaupassa vallitsevan tullausarvon määrittämistavan kanssa. Lisäksi ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen epäilyjä sovellettavien unionin oikeussääntöjen oikeasta tulkinnasta ja soveltamisesta korostaa riidanalaisen maahantuonnin erityisluonne, sillä tuonti tapahtui käyttämällä yhteisön tullikoodeksin 81 §:ssä (sitemmin unionin tullikoodeksin 177 §:ssä) säädettyä yksinkertaistamismenettelyä, jossa kaikkien samaan ilmoitukseen kuuluvien eri koodeihin luokiteltujen tavaroiden osalta ilmoitetaan vain yksi yhteinen Taric-koodi eli koodi, johon sovelletaan korkeinta tullitariffia.
- 30 Kun otetaan huomioon nämä yhteisön tullikoodeksin ja asetuksen N:o 2454/93 riidanalaisen säännösten tulkintaa ja soveltamista koskevat epäilyt sekä laajempi merkitys, joka näiden tulkintakysymysten ratkaisemisella on, ennakkoratkaisupyynnön esittänyt tuomioistuin katsoo, että koska ne ovat tulleet esiin lukuisissa vastaavissa asioissa, joita jo on vireillä kreikkalaisissa tuomioistuimissa, sen on lykättävä lopullisen tuomion antamista, ja viisi ensimmäistä ennakkoratkaisukysymystä on esitettävä unionin tuomioistuimelle.
- 31 Siltä osin kuin nyt käsiteltävä asia koskee (yksinomaan) arvonlisäveron tileihin kirjaamista (koska tuotteet tuodaan Turkista Kreikkaan, mistä ei ole säädetty tulleja) kyseisten tavaroiden haltijalle ja lopulliselle vastaanottajalle, ennakkoratkaisupyynnön tuomioistuin ottaa huomioon, että kukin jäsenvaltio määrittää henkilön tai henkilöt, jotka määrätään tai tunnustetaan veronmaksuvelvollisiksi, sillä edellytyksellä, että kansalliset säännökset ovat riittävän selkeitä ja täsmällisiä sekä oikeusvarmuuden periaatteen mukaisia, epäilee, täyttävätkö lain 2859/2000 ja lain 2960/2001 säännökset tämän edellytyksen, ja katsoo siten, että kuudes ennakkoratkaisukysymys on syytä esittää unionin tuomioistuimelle.